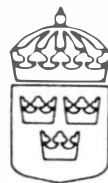

Motion till riksdagen

1987/88:Fi25

av Marianne Andersson (c)

med anledning av prop. 1987/88:150 med förslag till slutlig reglering av statsbudgeten för budgetåret 1988/89, m. m. (kompletteringsproposition)

Mot.
1987/88
Fi25-27

Under den senaste tiden har det blivit alltmer uppenbart att många hushåll har skuldsatt sig i en omfattning som kan utgöra ett hot mot den samhälls-ekonomiska stabiliteten. Detta är också utgångspunkten för kreditpolitiska och sparstimulerande åtgärder som föreslås i propositionen.

Sedan kreditregleringarna släpptes har utlåningen till hushållen ökat kraftigt. Under 1987 ökade utlåningen med ca 70 och 1986 med 80 miljarder kronor. Hushållen beräknades enligt finansräkenskaperna ha lån på ca 550 miljarder kronor vid utgången av 1986. Vid samma tid var de finansiella tillgångarna ca 850 miljarder kronor.

Det är i och för sig positivt att många hushåll numera fått möjlighet att låna direkt i bank. Men många kreditgivare har på marknaden intensifierat sin marknadsföring på ett uppseendeväckande sätt. Många hushåll har "lurats" av olika erbjudanden om "snabbkrediter", vars villkor i efterhand visat sig vara klart oskäliga. Detta förhållande leder till en social påfrestning för många hushåll. Risken för svårlösta ekonomiska problem ökar när tillgången på lån är fri.

Ängervecka för lån

Mot denna bakgrund finns det anledning att utsträcka konsumentlagstiftningens regler om ängervecka till att gälla också krediter.

Vissa långgivare utnyttjar uppenbarligen konsumenternas dåliga kunskaper och ovana vid att jämföra priser och andra villkor för lån. Många lånebeslut tas också i en pressad situation i samband med köp av en vara eller fastighet.

Möjligheten för konsumenten att ångra sitt lånebeslut kan antingen knytas till att lånet ges *under vissa omständigheter*, exempelvis per postorder eller i samband med köp av en vara, eller har *ovanligt hög ränta* eller har *andra villkor som inte är förenade med seriös långivning*. Av de skäl som framförts ovan är det lämpligt att möjligheten att ångra sig knyts till de omständigheter som gällt när lånebeslutet tas. Ett lämpligt sätt att komma åt de uppenbart oskäliga räntevillkor som förekommer vore att regeringen eller konsumentverket anger den effektiva räntenivå som utlöser rätt till ängervecka. En sådan lagstiftning skulle göra det företagsekonomiskt alltför kostsamt för grå finansföretag att ägna sig åt kreditgivning till konsument. I dagens ränteläge borde en högsta räntenivå vara 17-18 %.

Förslag till författningstext

Konsumenten har rätt att frånträda ett bindande kreditavtal (ångerrätt) om avtalet ingåtts i samband med köp av vara, tjänst eller annan nyttighet, vid hembesök, vid telefonsamtal eller genom postförsändelse.

Konsumenten har även i andra fall rätt att frånträda ett bindande kreditavtal, om den avtalade effektiva räntan, beräknad enligt konsumentverkets riktlinjer, överstiger den räntefot som fastställs av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer.

När avtal ingås i samband med köp av vara, tjänst eller annan nyttighet, vid hembesök eller när den effektiva räntan överstiger den räntefot som anges i andra stycket är kreditgivaren samtidigt skyldig att lämna en skriftlig bekräftelse av vad som avtalats med uppgift om den effektiva räntan samt skriftlig information om konsumentens ångerrätt enligt denna lag.

När avtal ingås vid telefonsamtal eller genom postförsändelse skall bekräftelse och information som anges i tredje stycket lämnas eller sändas inom tre dagar därefter.

Vill konsumenten frånträda avtalet skall han lämna eller sända ett skriftligt meddelande om detta till kreditgivaren inom en vecka från den dag då konsumenten fått skriftlig bekräftelse och information som anges i tredje och fjärde stycket. Upphör avtalet att gälla av denna anledning är kreditgivaren skyldig att betala tillbaka erlagda kreditavgifter samt erlagd ränta som överstiger det av riksbanken fastställda, vid varje tid gällande diskontot med tillägg av åtta procentenheter.

Effekter

Följderna av ett förslag om ångervecka skulle otvivelaktigt bli en sanering av den allt bredare floran av oseriösa långivare som gör stora vinster på flertalets dåliga kunskaper och ovana vid att man numera kan jämföra kostnader för lån och pröva alternativa finansieringsformer. Införandet av ångervecka skulle samtidigt påskynda den utveckling av finansbolagsmarknaden som auktorisationen av finansbolag kommer att ge. Förslaget knyter vidare an till redan existerande lagstiftning och kan därför lätt införas.

Hemställan

Med hänvisning till ovanstående hemställs

att riksdagen begär att regeringen återkommer till riksdagen med förslag om ångervecka på lån i enlighet med vad som framförts i motionen.

Stockholm den 11 maj 1988

Marianne Andersson (c)